

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دوره تربیت استاد مرجع کارورزی ۳

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی
مدیریت امور مدارس وابسته و کارورزی

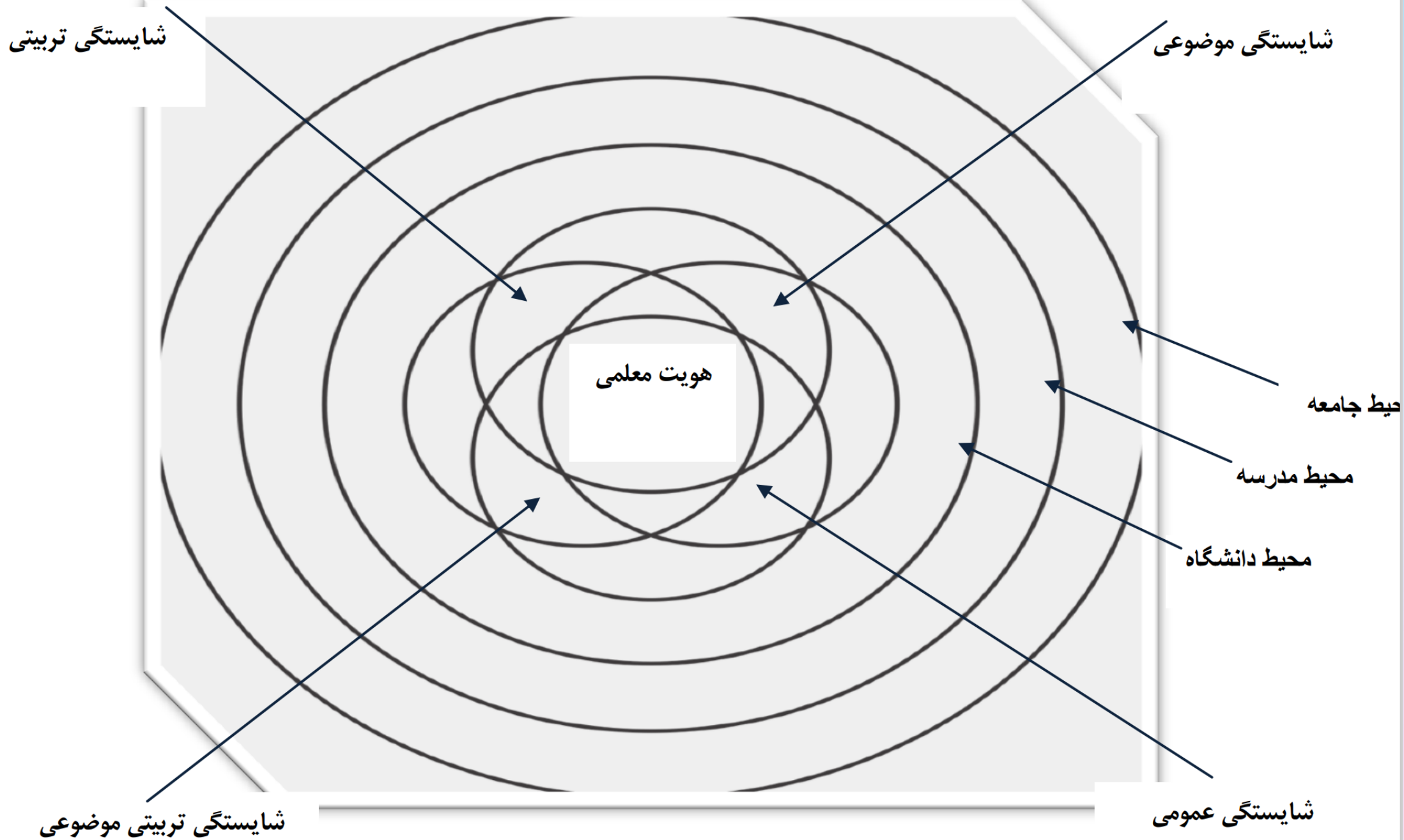
تهیه شده توسط اعضای هیات علمی دانشگاه
فرهنگیان و استادان مرجع کشوری

استادان مرجع کشوری

دکتر مژگان سلیمانی
دکتر امید جهانسوز
دکتر حسن گرمابی
دکتر اکرم صفری
دکتر طیبہ تجری

مدل تربیت معلم فکور در دانشگاه فرهنگیان
(طرح کلان برنامه درسی تربیت معلم، ۱۳۹۴: ۲۹)

سر فصل کارورزی ۳

فهرست مطالب

معرفی و منطق درس

فعالیت ۱

مشخصات درس

فرصت های یادگیری و محتوا

تمهیدات کارورزی ۳

تکالیف عملکردی

سمینارها

راهبردهای تدریس و یادگیری

راهبردهای ارزشیابی از یادگیری

معرفی درس و منطق آن

در کارورزی، ۳ دانشجو معلم مستقیماً مسئولیت تدریس و اداره کلاس درس (۴۵/ ۹۰ دقیقه) را بر عهده می‌گیرد و با مطالعه بافت و زمینه ای که آموزش در آن جاری است، طرح یادگیری را برای آموزش مفاهیم/ مهارت های علمی ارائه شده در برنامه درسی تدوین می نماید. چنین طرحی باید دربرگیرنده فرصت هایی باشد که نسبت به یادگیری دانش آموزان حساس بوده و عمیقاً با بافت و بستر واقعی زندگی آنها ارتباط برقرار می نماید. ماهیت تکالیف یادگیری و عملکردی پیش بینی شده در طرح یادگیری نیز باید بتواند میان تجربیات و دانسته های پیشین و جدید دانش آموزان ارتباط برقرار کند و امکان یکپارچه سازی یادگیری فراهم نماید. برنامه ریزی دانشجو با طرح پرسش هایی در خصوص ظرفیت هایی که در بافت و زمینه یادگیری وجود دارد و می تواند به دانش آموزان در به کارگیری دانش و تجربه پیشین و علایق شخصی آنان کمک نماید آغاز شده و با تدارک دیدن فرصت هایی برای به تجربه گذاشتن دریافت ها، طرح پرسش ها/ فرضیه ها از سوی دانش آموزان، ادامه می یابد. یافته های حاصل از این تجربه برای درک عمیق تر/ رفع بدفهمی ها، در موقعیت واقعی/ شبیه سازی شده بکارگرفته می شود و نتایج/ آموخته ها با توجه به این که یاد گیرندگان امکان طرح پرسش/ فرضیه های متفاوتی را دارا هستند برای استحکام بیشتر یادگیری به اشتراک گذاشته می شود. در این فرآیند دانش آموزان فرصت خواهند داشت تا دانش کسب شده را با استفاده از راهبردهای یادگیری در شرایط جدید به کار بگیرند و به علایق/ پرسش هایی که در فرآیند یادگیری طرح شده پاسخ دهند. در طی این مراحل (گام ها) دانشجو از طریق ثبت و واکاوی روایت ها با طرح پرسش های تأملی و پاسخ به آنها بصیرت بیشتری نسبت به اثربخشی طرح یادگیری و هدایت این فرآیند، درک واقعیت های محیط آموزشی، تأثیر آن بر عملکرد خود، ویژگی ها و توانمندی های شخصی، و نحوه سازگار نمودن توانایی های خود با موقعیت های پیچیده و منحصر به فرد آموزش، به دست می آورد. این پرسش ها باید بتوانند حس کنجکاوی دانشجو را برای مطالعه موقعیت های مسئله ای در کلاس، ارزیابی اثربخشی یک نظریه در عمل، آزمون مجدد یافته های تجربی/ علمی و... را در قالب کنش پژوهی محدود فردی برانگیزد. علاوه بر این پاسخ به پرسش هایی که در فرآیند تصمیم گیری و پس از آن مطرح می شود زمینه ساز عمل جدید بوده و دانشجو را در فرآیند توسعه حرفه ای و بافت و زمینه ای که در آن دست به عمل خواهد زد، یاری می کند. در این مرحله شیوه مطالعه کنش پژوهی فردی است و هدف از عمل فکورانه دانشجو معلم بهسازی عمل، بهسازی درک و فهم، و اصلاح عملکرد حرفه ای خود در موقعیتی است که در آن دست به عمل زده است

فعّالیت ۱

- با مطالعه "معرفی و منطق درس" محورهای کلیدی کارورزی ۳ را مشخص فرمایید.

معرفی درس و منطق آن

در کارورزی، ۳ دانشجو معلم مستقیماً مسئولیت تدریس و اداره کلاس درس (۴۵/ ۹۰ دقیقه) را بر عهده میگیرد و با مطالعه بافت و زمینه ای که آموزش در آن جاری است، طرح یادگیری را برای آموزش مفاهیم/ مهارت های علمی ارائه شده در برنامه درسی تدوین می نماید. چنین طرحی باید دربرگیرنده فرصت هایی باشد که نسبت به یادگیری دانش آموزان حساس بوده و عمیقاً با بافت و بستر واقعی زندگی آنها ارتباط برقرار می نماید. ماهیت تکالیف یادگیری و عملکردی پیش بینی شده در طرح یادگیری نیز باید بتواند میان تجربیات و دانسته های پیشین و جدید دانش آموزان ارتباط برقرار کند و امکان یکپارچه سازی یادگیری فراهم نماید. برنامه ریزی دانشجو با طرح پرسش هایی در خصوص ظرفیت هایی که در بافت و زمینه یادگیری وجود دارد و می تواند به دانش آموزان در به کارگیری دانش و تجربه پیشین و علایق شخصی آنان کمک نماید آغاز شده و با تدارک دیدن فرصت هایی برای به تجربه گذاشتن دریافت ها، طرح پرسش ها/ فرضیه ها از سوی دانش آموزان، ادامه می یابد. یافته های حاصل از این تجربه برای درک عمیق تر/ رفع بدفهمی ها، در موقعیت واقعی/ شبیه سازی شده بکارگرفته می شود و نتایج/ آموخته ها با توجه به این که یاد گیرندگان امکان طرح پرسش/ فرضیه های متفاوتی را دارا هستند برای استحکام بیشتر یادگیری به اشتراک گذاشته می شود. در این فرآیند دانش آموزان فرصت خواهند داشت تا دانش کسب شده را با استفاده از راهبردهای یادگیری در شرایط جدید به کار بگیرند و به علایق/ پرسش هایی که در فرآیند یادگیری طرح شده پاسخ دهند. در طی این مراحل (گام ها) دانشجو از طریق ثبت و واکاوی روایت ها با طرح پرسش های تأملی و پاسخ به آنها بصیرت بیشتری نسبت به اثربخشی طرح یادگیری و هدایت این فرآیند، درک واقعیت های محیط آموزشی، تأثیر آن بر عملکرد خود، ویژگی ها و توانمندی های شخصی، و نحوه سازگار نمودن توانایی های خود با موقعیت های پیچیده و منحصر به فرد آموزش، به دست می آورد. این پرسش ها باید بتوانند حس کنجکاوی دانشجو را برای مطالعه موقعیت های مسئله ای در کلاس، ارزیابی اثربخشی یک نظریه در عمل، آزمون مجدد یافته های تجربی/ علمی و... را در قالب کنش پژوهی محدود فردی برانگیزد. علاوه بر این پاسخ به پرسش هایی که در فرآیند تصمیم گیری و پس از آن مطرح می شود زمینه ساز عمل جدید بوده و دانشجو را در فرآیند توسعه حرفه ای و بافت و زمینه ای که در آن دست به عمل خواهد زد، یاری می کند. در این مرحله شیوه مطالعه کنش پژوهی فردی است و هدف از عمل فکورانه دانشجو معلم بهسازی عمل، بهسازی درک و فهم، و اصلاح عملکرد حرفه ای خود در موقعیتی است که در آن دست به عمل زده است

<p>نام درس به فارسی: کارورزی ۳</p> <p>نام درس به انگلیسی: <i>Internship3</i></p>	<p><u>مشخصات درس</u></p> <p>نوع درس: کارورزی ۳</p>
<p><u>اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:</u></p> <p>اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:</p> <p>با تحلیل محتوای برنامه درسی / کتاب درسی مفاهیم و مهارت‌های اساسی را شناسایی و طرح یادگیری را طراحی، اجرا و ارزیابی نموده، و تأثیرات آن بر نتایج توانایی دانش‌آموزان در انتقال آموخته‌ها به موقعیت جدید را مورد ارزیابی قرار دهد.</p> <p>نتایج تجربیات خود از فرآیند طراحی، اجرا و ارزیابی و بازبینی و بازاندیشی را با تکیه بر عقلانیت عملی در قالب کنش پژوهی فردی گزارش کند.</p>	<p>تعداد واحد: ۲</p> <p>تعداد ساعت: ۱۲۸ ساعت</p> <p>شایستگی کلیدی: موضوعی-تربیتی</p> <p>دروس پیش‌نیاز: کارورزی ۲</p> <p>استاد متخصص برای تدریس:</p> <p>متخصص رشته</p>

فرصت‌های یادگیری، محتوا و ساختار درس

هفته اول

معرفی برنامه کارورزی و فرآیند کنش پژوهی فردی، نحوه تهیه طرح یادگیری با تمرکز بر فرایند پیش بینی شده، شیوه ثبت تجربیات و واکاوی آن در هر یک از مراحل کنش پژوهی، ساختار گزارش کنش پژوهی، برنامه زمان بندی سمینارها در سطح مدرسه و واحد آموزشی و چگونگی ارزیابی از عملکرد دانشجو معلمان بر اساس پیامدهای یادگیری و ملاک ها و سطوح موفقیت.

هفته دوم تا شانزدهم

تهیه طرح های یادگیری برای بر عهده گرفتن مسئولیت تدریس در سطح کلاس درس مبتنی بر محتوای برنامه درسی (کتاب درسی)، اجرا و بررسی تأثیر آن در کسب توانایی دانش آموزان برای انتقال آموخته ها به موقعیت جدید است.

نظارت و هدایت استاد راهنما بر روند کار دانشجومعلم از ابتدای چرخه خود کاوی حرفه ای تا تنظیم گزارش پایانی

تمهیدات کارورزی ۳

- ❖ تعداد جلسات حضور کارورز در دانشگاه و مدرسه در روز کارورزی
- ❖ تعداد جلسات حضور استاد راهنما در دانشگاه و مدرسه در روز کارورزی
- ❖ لزوم جلسات استاد راهنما با مدیر مدرسه و معلم راهنما
- ❖ تعداد سمینارها
- ❖ انتظارات از دانشجو معلم، معلم راهنما و مدیر مدرسه

تکالیف عملکردی

الف: طراحی و اجرای طرح کنش پژوهی فردی

- (۱) تهیه طرح کنش پژوهی و تأیید آن توسط استاد راهنما
- (۲) تبیین واضح و روشن از مسئله
- (۳) شناسایی و تحلیل ظرفیت ها در موقعیت (آموزشی / تربیتی)
- (۴) تعیین فرضیه ها / سوالات / اهداف
- (۵) طراحی و تدوین طرح عمل در گفتگو با استاد راهنما / معلم راهنما (قبل و بعد از عمل)
- (۶) اجرای طرح یادگیری و جمع آوری اطلاعات از فرآیند طراحی و اجرا
- (۷) تأمل درباره عمل انجام شده، تبیین و فهم آن و بازگشت به مرحله اول
- (۸) جمع آوری اطلاعات از فرآیند اجرا (دست نوشته ها، روایت های شخصی، جلسات بحث و گفتگو با استاد و معلم راهنما، کاربرگ های دانش آموزان، نتایج سنجش از یادگیری دانش آموزان و....)
- (۹) تحلیل و تفسیر یافته ها
- (۱۰) کدگذاری و طبقه بندی اطلاعات، تحلیل و تفسیر یافته ها
- (۱۱) تهیه گزارش خودکاوی حرفه ای (کنش پژوهی فردی)

تکالیف عملکردی

ب: طرح یادگیری

- ❖ مطالعه موقعیت یادگیری و شناسایی ظرفیت های آن
- ❖ تدوین طرح یادگیری بر اساس تحلیل برنامه درسی (کتاب درسی)، شناسایی مفاهیم و مهارت ها
- ❖ طراحی تکالیف یادگیری و عملکردی برای مراحل یادگیری پیش بینی شده
- ❖ تولید مواد آموزشی مورد نیاز برای اجرای طرح یادگیری
- ❖ هدایت فرآیند یادگیری در سطح کلاس درس / مدرسه
- ❖ ارزیابی از توانایی دانش آموزان در انتقال آموخته ها به موقعیت جدید

سمینارها

جلسات بحث و گفتگوی فردی / گروهی قبل از طراحی: گفتگو پیرامون ظرفیت های شناسایی شده در موقعیت و چگونگی پیوند آن با پیامد یادگیری / فرصت های یادگیری (مراحل برقراری ارتباط و...) و سنجش، نحوه هدایت یادگیری در سطح کلاس و مقاصد حرفه ای که دانشجو به دنبال دستیابی به آن است. توصیه میشود این جلسات در سطح مرکز یا پردیس تشکیل شود.

جلسات بحث و گفتگو پس از اجرای طرح یادگیری: در این جلسات دانشجو باید گزارشی از فرآیند اجرا که شامل طرح یادگیری، بازخوردهای ارائه شده در هر یک از مراحل آموزش، تحلیل و تفسیر است را به همراه داشته باشد. این جلسات باید به دانشجو کمک کند تا تصویر روشنی نسبت به ظرفیت های حرفه ای خود و چگونگی بهره گیری از آن در موقعیت بعد به دست آورد.

انواع سمینارها

- ❖ سمینار با حضور استاد راهنما/ دانشجو معلمان و معلمان راهنما
- ❖ سمینارهای گروهی برای انتقال یافته ها و تجربیات و تبادل نظر به صورت ماهیانه و الزامی (با برنامه ریزی و اعلام قبلی از سوی استاد)
- ❖ سمینار گروهی دانشجو معلمان بر حسب موضوعات مشترک (اختیاری و با درخواست استاد/ دانشجو معلمان)

راهبردهای تدریس و یادگیری

راهبردهای مستقیم، غیرمستقیم،
در قالب ارائه شیوه مشاهده
تأملی، به کارگیری راهبردهای
شناختی در تحلیل موقعیت های
واقعی، تحلیل نقادانه برای
شناسایی و تبیین مسئله،
راهبردهای مشارکتی، پژوهش
روایتی، سمینارهای گروهی و
فردی ارائه می گردد.

راهبردهای ارزشیابی از یادگیری

ارزشیابی پایانی

ارزشیابی پایانی در قالب سمینار پایانی صورت می گیرد که در آن دانشجو معلمان باید یافته های خود از نتایج کنش پژوهی فردی را ارائه و از آن دفاع نمایند. این جلسه می تواند با حضور معلمان راهنما تشکیل شود.

ارزشیابی فرآیند

ارزشیابی فرآیند بر اساس بازخوردهای داده شده به گزارش های ارائه شده در طول ترم و سمینارهای سطح مدرسه و واحد آموزشی صورت می گیرد. میزان مشارکت در بحث ها، ارائه یافته های جدید، پاسخ به بازخوردهای داده شده و...

ارزیابی پوشه کار

کلیه گزارشها در مراحل مختلف کنش پژوهی فردی به همراه بازخوردهای داده شده در پوشه توسعه حرفه ای دانشجو ضبط و مبنای برنامه ریزی برای آموزش های بعدی و نیز دفاع از توانایی های حرفه ای در پایان دوره قرار می گیرد.

خود کاوی حرفہ ای

فهرست مطالب

تعریف خودکاوی حرفه ای در سرفصل

تعریف خودکاوی حرفه ای در منابع روز

تاریخچه خودکاوی حرفه ای

چگونگی انجام خودکاوی حرفه ای

تفاوت خودکاوی حرفه ای با اقدام پژوهی

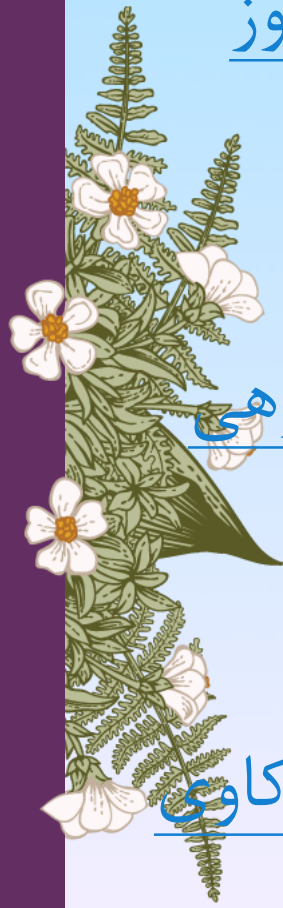
چرایی خودکاوی حرفه ای

گام های خودکاوی حرفه ای

تکنیک های جمع آوری داده در خودکاوی

حرفه ای

منابع

تعریف خود کاوی حرفه ای در سرفصل کارورزی ۳

❖ پژوهش دانشجومعلم در مورد فرایند یادگیری خودش است، دانشجومعلم می خواهد عمل حرفه ای خودش را بهبود ببخشد. در کنش پژوهی (خودکاوی حرفه ای) موضوع مطالعه و عمل، خود دانشجو است.

- توصیف ویژگی های شخصی، حرفه ای، اجتماعی و ...
- تلاش دانشجومعلم برای بهسازی عمل، بهسازی درک و فهم، و اصلاح گرایش و عملکرد حرفه ای خویش (تدریس) در موقعیتی (کلاس درس) که در آن، دست به عمل زده است

تعریف خودکاوی حرفه ای در منابع روز

مطالعه ای شخصی و نظامند است در بافت و محیط کار و حرفه فرد با استفاده از نقد و نظرات دوستان و هم رشته ای ها جهت تولید و توسعه علم در رشته مورد نظر (سل، ۲۰۰۹).

تاریخچه

❖ شروع: دهه ۱۹۹۰ توسط مدرسان تربیت معلم. در سال ۱۹۹۳ با تاسیس S-STEP (خود کاوی عمل حرفه ای در تربیت معلم) رسمیت پیدا کرد.

❖ هدف:

- بهبود عمل حرفه ای
- ارتقا درک حرفه ای
- کمک به بهبود وضعیت و نظام تربیت معلم (همیلتون و پینگارد، ۱۹۹۸؛ لاگران، ۲۰۰۴؛ سمراس و فریز، ۲۰۰۹)

❖ اولین کنفرانس دو سالانه بین المللی در ۱۹۹۶ برگزار شد و در ۲۰۰۴ اولین کتاب مجموعه مقالات توسط لاگران به چاپ رسید

❖ در ۲۰۰۵ اولین مجله پژوهشی S-STEP شروع به فعالیت کرد

چگونه انجام می شود؟

❖ هیچ نظریه یا روش تجویزی برای انجام خودکاوی حرفه ای وجود ندارد و انتخاب روش مناسب توسط پژوهشگران انجام می شود (لاگران، ۲۰۰۴ و سمراس، ۲۰۱۱).

❖ برای حفظ روایی، اعتبار و کیفیت پژوهش، دستورالعمل هایی ارائه شده که ناظر بر رعایت دقت، شفافیت، اخلاق پژوهشی و ارائه مستندات است. (بولا و پینگار، ۲۰۰۱؛ فلدمن، ۲۰۰۳؛ همیلتون و همکاران، ۲۰۲۰؛ سمراس، ۲۰۱۱)

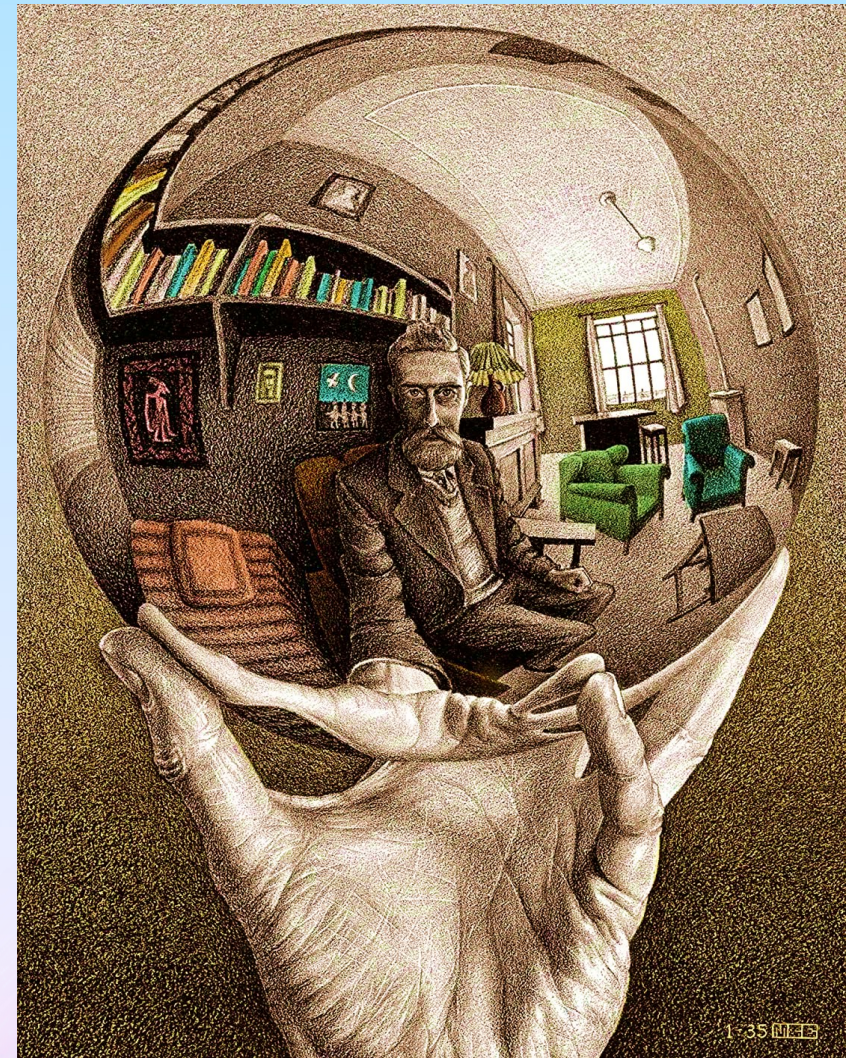
خودکاوی یا اقدام پژوهی؟

❖ در اقدام پژوهی، هدف "اقدام" ایجاد تغییر در کلاس درس است.

❖ در خودکاوی، تمرکز پژوهش بر "خود" است با هدف درک بهتر از نقش فرد در تاثیر گذاری بر یادگیری یادگیرنده

❖ خودکاوی شامل استفاده از روش های متعدد است برای رسیدن به ادراک جدید و لذا امکان استفاده از خلاقیت و خلق روش های جدید را می دهد.

(سمراس، ۲۰۱۱ و ۲۰۱۵)

چرا خودکاوی حرفه ای؟

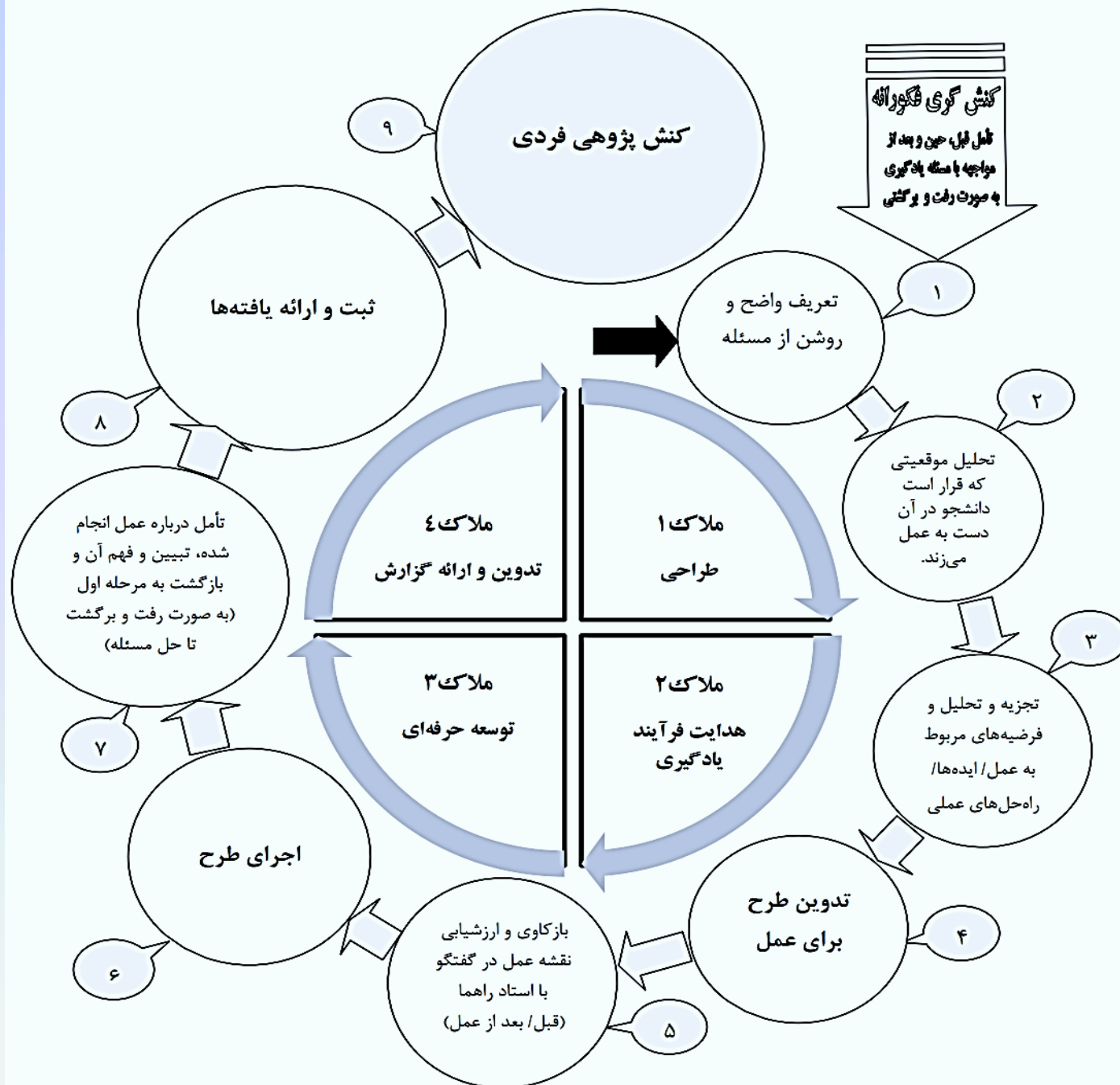
سه دلیل اصلی:

(۱) توسعه حرفه ای فردی با توجه به ماهیت مسولیت پذیری و پاسخگویی حرفه

(۲) قابلیت بکارگیری و اجرای نظریه ها، روش ها و راهبردهای جدید در محیط یادگیری به منظور ایجاد اصلاح، تغییر یا توسعه

(۳) ایجاد تغییر/اصلاح در خود با کمک دوستان و سایر افراد منتقد

چرخه خود کاوی حرفه ای در درس کارورزی ۳

شکل شماره ۱- نمای کلی چرخه عمل (تکالیف عملکردی) سرفصل برنامه کارورزی ۳

گام های خود کاوی حرفه ای در کارورزی ۳

- (1) تدوین بیانیه من
- (2) تحلیل موقعیت (فیزیکی، ساختاری، عاطفی- روانی، فضای آموزشی کلاس، تحلیل برنامه درسی، تحلیل کتاب درسی)
- (3) ایده پردازی و ارائه راه حل های عملی (آرمان ها و...)
- (4) تدوین طرح برای عمل (طراحی شامل: طراحی یادگیری و تدریس و همچنین سایر اقدامات آموزشی و تربیتی انتخابی توسط دانشجو)
- (5) تامل و باز اندیشی در طرح درس تدوین شده در گفتگو با استاد راهنما/ معلم راهنما **(تامل قبل از عمل)**
- (6) اجرای طرح (تدریس و ...) و تدوین گزارش اجرا **(تامل حین عمل)**
- (7) ملاحظه بازخوردها همزمان در حین اجرا
- (8) ارزشیابی نتایج اجرا و بررسی نظرات (اساتید و معلم راهنما) **(تامل بعد از عمل)**
- (9) بازبینی کل فرایند ثبت و واکاوی تجارب ، بازگشت به مرحله اول و آمادگی برای تدوین بیانیه من بعدی

مراحل / فازهای پژوهش از دیدگاه سمرا (۲۰۱۵)

فاز ۱) جمع آوری داده ها قبل از انجام پژوهش

فاز ۲) جمع آوری داده ها حین پژوهش

فاز ۳) جمع آوری داده ها بعد از انجام پژوهش

کدام گام های
کارورزی ۳ با این
فازها هماهنگ
هستند؟

تکنیک های جمع آوری داده های پژوهش

فهرست نویسی

آزمون

مشاهده

مصاحبه

نقشه های مفهومی

یادداشت های پژوهشی

داستان ها و روایات

سایر تکنیک ها به انتخاب پژوهشگر

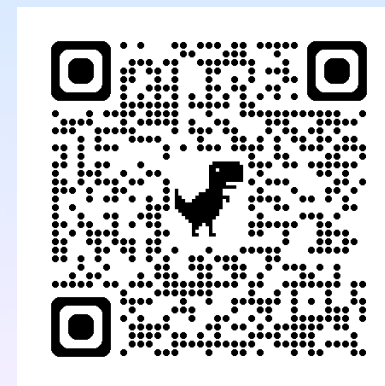
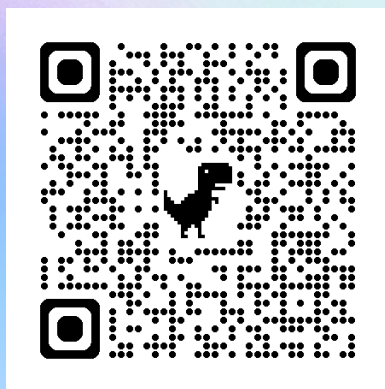
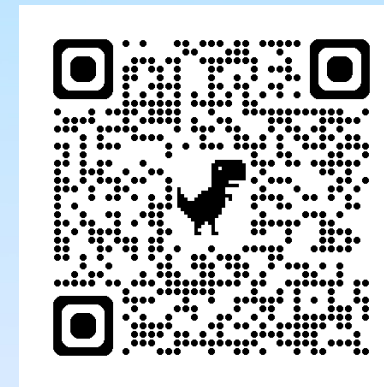
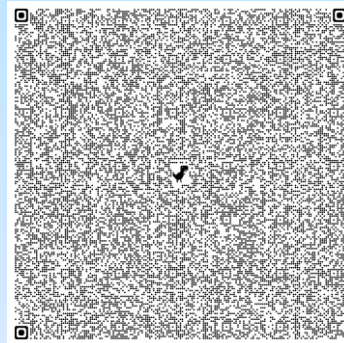
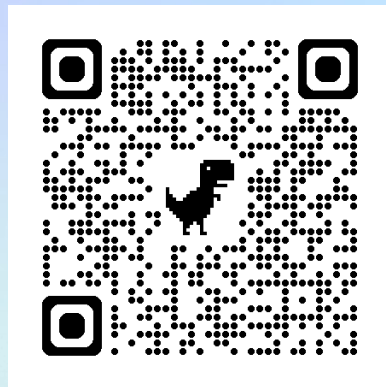
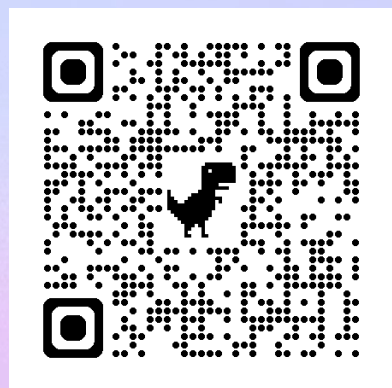
نکته مهم استفاده از ابزارهای متنوع جمع آوری اطلاعات یا دیدگاه های متنوع در تحلیل داده ها برای ارتقا کیفیت،
اعتبار و روایی است. مثال: triangulation- quadrangulation- crystallization

ابزارها/تکنیک های جمع آوری داده ها در کارورزی ۳ چه هستند؟

۲) تا چه اندازه اعتبار و کیفیت پژوهش را تامین می کنند؟

۳) تا چه اندازه با روند خودکاوی حرفه ای و دستورالعمل های آن همسو هستند؟

منابع

طراحی یادگیری بر اساس استراتژی **REACT**

فهرست مطالب

ویژگی یادگیری بافت/زمینه محور

ارتباط دادن

تجربه کردن

به کار بستن

به اشتراک گذاشتن

انتقال دادن

ویژگی یادگیری زمینه / بافت محور

- ❖ تاکید بر حل مساله
- ❖ به رسمیت شناختن اینکه آموزش و یادگیری در بافت ها/ زمینه های متعدد رخ می دهد.
- ❖ کمک به دانش آموزان در آموختن اینکه چگونه بر یادگیری خود نظارت داشته باشند و به یک یادگیرنده خودگردان تبدیل شوند.
- ❖ هدایت آموزش در بافت ها/ زمینه های مختلف زندگی دانش آموزان
- ❖ تشویق دانش آموزان به یادگیری از یکدیگر
- ❖ بکارگیری روش های صحیح و معتبر ارزیابی (Authentic Assessment)

ارتباط دادن RELATING

آموزش همراه با تجربه زندگی، یا ارتباط دادن به تجربیات زندگی، نوعی یادگیری که به طور معمول در کودکان رخ می دهد. با بزرگتر شدن کودکان، معنی دار کردن یادگیری سخت تر می شود. برنامه درسی مبتنی بر یادگیری در بافت / زمینه تجربیات زندگی باید، توجه دانش آموز را به مشاهدات، حوادث، و شرایط روزمره جلب کند. سپس اطلاعات جدید را به زندگی روزمره آنها ارتباط دهد.

تجربه کردن

EXPERIENCING

یادگیری همراه با **اکتشاف**، **اختراع**، در بطن محیط یادگیری.

برانگیختن دانش آموزان با استفاده از راهبردهای آموزشی از قبیل استفاده از ویدئو، داستان / روایت، یا فعالیت های مبتنی بر متن، یادگیری منفعل محسوب می شود. یادگیری هنگامی فعال و سریع اتفاق می افتد که دانش آموزان قادر به بکار گرفتن تجهیزات، محتوا و مواد آموزشی باشند و دست به پژوهش عملی بزنند.

به کار بستن APPLYING

بکارگیری مفاهیم و اطلاعات در یک زمینه مفید.

هدایت دانش آموزان به استفاده از تخیل و تصور با استفاده از متن، ویدئو، آزمایشگاه ها، و فعالیت ها.

به اشتراک گذاشتن

COOPERATING

آموزش به همراه به اشتراک گذاری، پاسخ، و برقراری ارتباط با دیگران.

تجربه یادگیری مشارکتی کمک می کند تا اکثر دانش آموزان محتوا را با تمرکز بر دنیای واقعی و مبتنی بر بافت / زمینه آموزشی بیاموزند.

مهارت برقراری ارتباط با دیگران و کارگروهی بسیار ارزشمند است و تشویق دانش آموزان به دستیابی به این مهارت در کلاس درس هدف این مرحله از استراتژی **REACT** است.

انتقال دادن TRANSFERING

انتقال دانش آموخته به موقعیت جدید.
دادن اعتماد به نفس به دانش آموزان
از طریق بکارگیری دانش جدید در
موقعیت های جدید و بدست آوردن
تجربیات جدید.

Phases	Activity
Relating	Students are guided by the teacher to connect the concept of the material in learning with the knowledge possessed by students
Experiencing	Students conduct research (explore, search, and discover new concepts to be studied) and the teacher provides explanations to direct students to find new knowledge
Applying	Students apply the knowledge learned in everyday life
Cooperating	Students conduct group discussions to solve problems and develop the ability to collaborate with friends
Transferring	Students demonstrate the ability to learn the knowledge and apply it in new situations or contexts

(Sugandi & Akbar, 2019)

ساختار گزارش پایانی و ارزشیابی

ساختار گزارش پایانی کارورزی ۳

- **صفحه شناسنامه:** آرم دانشگاه (بالای صفحه)، نام پردیس / دانشکده، عنوان: کارورزی ۳ (خودکاوی حرفه ای یا کنش پژوهی فردی)، نام استاد راهنما، نام مدرسه، نام معلم راهنما، نام دانشجو و سال تحصیلی
- **صفحه بسم الله الرحمن الرحيم**
- **چکیده:** خلاصه ای از کارورزی ۳، مراحل طی شده و یافته ها و یادگیری های دانشجو معلم در حد نیم تا یک صفحه ارائه می شود.
- **فهرست مطالب، فهرست منابع ، فهرست ضمائم** (هر گونه نمونه سوال، تصویر، فیلم و غیره که برای تدریس استفاده شده است به عنوان ضمائم در پایان گزارش قرار می گیرد).
- **مقدمه:** (۱) اهمیت کارورزی از نظر دانشجو معلم به عنوان یک کارورز، (۲) تاثیر تکالیف کارورزی ۱ و ۲ به ویژه کارورزی ۳ در رشد حرفه ای دانشجو معلم

ساختار گزارش پایانی کارورزی ۳ (ادامه)

• فصل اول: گام اول خودکاوی حرفه ای (کنش پژوهی فردی)

• بخش اول : ویژگی های من:

• تجربه های دو کارورزی گذشته به عنوان یک دانشجو معلم

• ویژگی های شخصی و ویژگی های حرفه ای

• بخش دوم : موقعیتی که من در آن تدریس می کنم:

• مروری بر گزارشات از موقعیت های، فیزیکی، ساختاری و سازمان مدرسه، روابط و تعاملات عاطفی، و فرایند

آموزشی و پرورشی (تربیتی) در کارورزی های گذشته

• توصیف موقعیت در کارورزی ۳

• بخش سوم : اهداف و ایده های من:

• تعریف هویت حرفه ای

• فلسفه معلمی

• ایده ها

• اهداف

ساختار گزارش پایانی کارورزی ۳ (ادامه)

- تعیین اهداف / فرضیه ها / پرسش ها:
  - هدف از مطالعه عملکرد حرفه‌ای در موقعیت واقعی
  - ملاک ها و سطح عملکرد بر اساس اهداف / فرضیه ها / پرسش ها
- فصل دوم: گام دوم خودکاوی حرفه ای (کنش پژوهی فردی)
  - بخش اول: طراحی های تدریس به همراه تأملات: طراحی های تدریس اجرا شده (فرم ج) به همراه تمام گزارشات اجرا (فرم الف)
  - بخش دوم: گزارش های روزانه: ساعت های حضور در کلاس درس معلم راهنما و مشاهده تدریس او در قالب فرم گزارش روزانه با ذکر تاریخ
  - بخش سوم: گزارش جلسات بحث و گفتگو در کلاس: در قالب فرم ب

ساختار گزارش پایانی کارورزی ۳ (ادامه)

• فصل سوم: گام سوم خودکاوی حرفه ای (کنش پژوهی فردی)

• بخش اول: روایت من از کارورزی ۳:

- روایت مطالعات، تعاملات، طراحی ها، اجرا ها، پیش بینی ها و رخدادها و تأملات (به ترتیب تقدم و تاخر زمانی و مکانی) مشاهدات کلاسی، مشارکت با عوامل مدرسه در اداره امور مدرسه
- گزارشات روزانه، گزارشات کلاس در دانشکده، گزارشات اجرا و تحلیل و تفسیر و فرایند هدایت و بازخورد که در فرم طراحی ها در طول کارورزی ۳ ثبت کرده

• بخش دوم: کد گذاری و یافتن مضامین: با هدف "شناخت من حرفه ای"

- روایت هر آنچه را که به نوعی با شکل گیری من حرفه ای در ارتباط است را به عنوان کد باز انتخاب کند؛ و در مرحله بعد با دسته بندی کدهای باز، کدهای محوری را بیابد و سپس با تأمل روی کدهای محوری و دسته بندی آنها، مفاهیم/ مضامین را به دست آورد.
- من حرفه ای از ابعاد مختلفی مثل دانش تخصصی، دانش حرفه ای، ویژگی های شخصیتی، تعامل اجتماعی، تعامل عاطفی، گرایش حرفه ای، گرایش دانش تخصصی می تواند مورد بررسی قرار گیرد

ساختار گزارش پایانی کارورزی ۳ (ادامه)

- بخش سوم: تحلیل و تفسیر: تحلیل و تفسیر من حرفه ای بر اساس کدها
- این تحلیل و تفسیر باید بتواند تصویری از خود حرفه‌ای را در مقابل دانشجو معلم قرار دهد. به گونه ای که بتواند آن را مورد نقد و ارزیابی قرار دهد و با توجه به هویت حرفه ای تعریف شده در بیانیه من، میزان نزدیکی و یا احتمالاً فاصله خود را با آن شناسایی کند، و مسیر حرفه‌ای که در آینده قصد دارد در آن مسیر حرکت نماید را برای خود روشن کند.

• منابع

• ضمائم

ساختار گزارش پایانی کارورزی ۳ (ادامه)

✱ نکات اساسی در تنظیم گزارش پایانی:

1. تنظیم فهرست و فصل‌بندی
2. ارائه مقدمه، هدف و تعاریف و مفاهیم کلیدی
3. نگارش ادبی و فنی
4. اعتبار داشتن گزاره‌ها
5. ظرافت و زیبایی ظاهری
6. صحت نحوه تحلیل، تفسیر و نقد گزاره‌ها
7. ارائه نمودارها و عوامل دیداری و هنری مکمل
8. ارائه راه‌حل‌ها و پیشنهادهای برخاسته از یافته‌ها
9. ارجاعات روشن، استفاده از منابع معتبر و ارائه پیوست‌ها
10. رعایت ساختار علمی و کلی گزارش بر اساس اصول حاکم بر رشته تحصیلی

امتیاز درس کارورزی ۳

امتیاز درس کارورزی ۳ بر مبنای ۱۰۰ و به شرح زیر محاسبه می شود:

شرکت فعال در جلسات کلاسی، سمینارها و مدرسه: ۲۰ امتیاز،

گزارش های عملکردی مرحله ای: ۳۰ امتیاز،

گزارش پایانی (کنش پژوهی/خودکاوی حرفه ای): ۳۰ امتیاز

دفاع در جلسه پایانی: ۲۰ امتیاز

حد نصاب قبولی در درس کارورزی ۷۰٪ امتیاز یا نمره ۱۴ می باشد.

فرم ارزشیابی کارورزی (سه) ویژه دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان

مدیریت امور مدارس، وابسته و کارورزی

تدوین و ارائه گزارش پایانی و دفاع: ۴۰ امتیاز

استاد راهنما

پیوست

فرم الف: گزارش اجرا

نام مدرسه:		نام معلم راهنما:		جلسه:	تاریخ:
هدف (چالش ذهنی) کارورز		انتظار دارم.....			
اجرای.....	پیش بینی ها	رخداد ها / وقایع		تأملات	
توصیه های معلم راهنما :					
توصیه های استاد راهنما :					
تأملات / دیدگاه کارورز	آنچه آموختم:				
	پرسش هایی که باید به آن پاسخ دهم:				

فرم ب: گزارش جلسات بحث و گفتگو با استاد / گروه‌های کوچک / بحث‌های جمعی / سمینارها

نام دانشجو:		مدرس:	معلم راهنما:
جلسات	زمان	ارائه دهنده:	محتوای بحث‌ها:
اول			یافته‌ها / پرسش‌ها
دوم			
سوم			
چهارم			
پنجم			
ششم			
هفتم			
هشتم			
نهم			
دهم			
یازدهم			
دوازدهم			
سیزدهم			
چهاردهم			
پانزدهم			
شانزدهم			
جمع بندی و تحلیل نهایی			
استاد راهنما:			

کارورزی ۳

فرم ج: چارچوب تهیه طرح آموزشی

فرم ۳ - فرم ج: چارچوب تهیه طرح آموزشی (کارورزی ۳)

مشخصات: نام مدرسه..... پایه تحصیلی..... موضوع		
درس جلسه..... نام معلم راهنما..... زمان.....		
محتوا (مفاهیم / مهارت‌ها به تفکیک):		
پیامد یادگیری:		
مراحل	شرح تکالیف یادگیری / تکالیف عملکردی به تفکیک مراحل	محدوده زمانی
برقراری ارتباط		
فرآیند هدایت و ارائه بازخورد		
تحلیل و تفسیر		
به تجربه گذاشتن		
فرآیند هدایت و ارائه بازخورد		
تحلیل و تفسیر		
به کاربرستن		
فرآیند هدایت و ارائه بازخورد		
تحلیل و تفسیر		
به اشتراک گذاشتن		
فرآیند هدایت و ارائه بازخورد		
تحلیل و تفسیر		
انتقال به موقعیت جدید		
فرآیند هدایت و ارائه بازخورد		
تحلیل و تفسیر		
سنجش آموخته‌ها		
تحلیل و تفسیر		
استاد راهنما:		معلم راهنما:

✓ تحلیل و تفسیر شامل: پیش‌بینی‌ها/ محدودیت‌ها و فرصت‌ها در فرآیند اجرا و نحوه مدیریت آن/ آنچه آموختم

✓ مفاهیم و مهارت‌ها از تحلیل محتوای کتاب درسی استخراج می‌شود.

✓ این فرم برای حداقل ۴ الی ۶ جلسه تدریس تکمیل گردد.

^{۱۳۰} شامل: تجهیزات (برم‌افزاری و سخت‌افزاری)، امکانات محیطی، افراد/ شخصیت‌ها و....

فرم د: گزارش حضور در مدرسه

نام مدرسه:		نام معلم راهنما:		جلسه:	تاریخ:
هدف (چالش ذهنی) کارورز			انتظار دارم.....		
ساعت اول	پیش بینی ها	رخداد ها / وقایع	تأملات		
ساعت دوم					
ساعت سوم					
تأملات / دیدگاه کارورز :			آنچه آموختم:		
			مسائلی که برخورد کردم / توجهم را جلب کرد:		
استاد راهنما:			معلم راهنما:		

لینک سرفصل دروس دانشگاه فرهنگیان

<https://cfu.ac.ir/fa/210943/>

دست معلمی را می بوسم که
اندیشیدن را به من بیاموزد نه اندیشه ها را